

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc maj w ekspedycji 1 złoty z odnośnikiem przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprzewidzianych przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa złożeniu pracy przetrwaniu komunikacji strzymujący nie ma prawa żądać po-
— zaterminowanych dostaw gazet, lub zwrotu —
— ceny — abonamentu. —
— Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada —

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) — 10 groszy, za reklame na stronie 3-lamowej w wiadomościach potocznych 30 groszy, na 1-ej stronie 50 groszy. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, w środę i piątek. Skrzynka poczt. 23 — Redakcja i Admini-
— stracja znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. Tel. 89.

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 204 252

Nr. 57

Wąbrzeźno, czwartek 14 maja 1925.

Rok V

Nie damy ziemi...

W ubiegłą niedzielę odbył się o godz. 12 w południe na rynku w Wąbrzeźnie wielki wiec manifestacyjny, zwołany przez tutejszy Komitet Obrony Granic Pomorza. Manifestacja ta odbyła się tak samo jak w innych miastach Polski, celem zaprotestowania przeciwko zakusom wrogów naszych — Niemców, chcących oderwać Pomorze i Górny Śląsk od Polski.

Olbrzymie — tłumy zalegały rynek cały. Nastrój był nawskroś patrijotyczny. Liczny udział w manifestacji brała także i ludność powiatu, by razem z ludnością Wąbrzeźna zadokumentować, że raczej gotowa jest walczyć z bronią w rękę i umrzeć na polu walki, za niepodległość Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, niż wrócić w jarzmo niewoli pruskiej. Taka to była linja przewodnia przemówień wszystkich na wiecu występujących referentów. Przemawiali reprezentanci ze strony robotniczej i obywatelskiej.

Pierwszy mówca, dyrektor Banku Ludowego, p. Ledwochowski, z werwą i zapałem obrazował obecne położenie polityczne i wskazał dobitnie na haniebną knowanie Niemiec, by oderwać te prastare ziemie od macierzy. Mówca wskazał, że doczekaliśmy się roku jubileuszowego dla państwowości Polski.

Dziewięćset lat bowiem minęło od chwili, gdy wielki nasz twórca myśli państwowej; Bolesław Chrobry zbudował jednolite potężne Państwo.

Przodkowie nasi bronili Ojczyzny naszej. Kilkaset lat później trzy państwa zaborcze napadły na Polskę i przyszło do rozbiórów Polski. Po długiej niewoli odzyskaliśmy — na mocy traktatu wersalskiego — niepodległość! Minęło dopiero lat kilka od tej chwili, a już Niemcy zamierzają wydrzeć nam Pomorze, tę prastarą ziemię polską. Mówca podkreśla, że los tak zdarzył, iż przemawia z miejsca historycznego, z którego uczestnicy powstania 63 roku wyruszając na walkę z wrogiem, ślubowali Ojczyźnie wierność aż do śmierci.

Powtórzmy z tego miejsca przysięgę naszych przodków i ślubujemy, że dotrzemy drogiej naszej Ojczyźnie wierność, aż do ostatniej kropli krwi, że nie pozwolimy się dać przesunąć jak martwe nic nie znaczące pionki na światowej szachownicy politycznej i nie damy oderwać naszego Pomorza od matki Polski, bowiem z naszych ciał utworzymy żywy mur obronny. Położymy w obronie naszych słusznych praw najdroższe co posiadamy: nasze życie, pomni, że krew nasza należy się Bogu i Ojczyźnie.

Następnie przemawiał pan Stroński, przedstawiciel warstw robotniczych i rzemieślniczych.

Nareszcie doczekaliśmy się niepodległej Ojczyzny. Jesteśmy gospodarzami we własnym domu. Ledwie myśmy się z najgrubszego uporządkowali, odparliśmy bolszewików, to już chytry ziemni Niemiec wyciąga łapę swą po Pomorze i Górny Śląsk. Niech rząd nasz wie, że my robotnicy i rzemieślnicy nie damy ziemi Pomorskiej przenigdy Niemcom, że raczej wolimy umrzeć na polu walki w obronie granic naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Niemcy i ich kokietające państwa myślą się, jeżeli przypuszczają, że z powodu obecnych niedomagań gospodarczych liczyć mogą w sprawie przehandlowania ziem prastarych, polskich na mniej stanowczy upór ze strony ludu pracującego. Lud pracujący na Pomorzu zdaje sobie należyłą sprawę z tego, że we wszystkich państwach, nawet państwach, które zwyciężyły wojnę wszechświatową, są częstokroć jeszcze gorsze niedomagania ekonomiczne niż w Polsce.

My, lud pracujący Pomorza będziemy stali zawsze na straży naszych interesów. Wolny lud w wolnej, niepodległej Ojczyźnie, to nasze hasło, za które ręką życiem naszym. Tak nam dopomóż Bóg!

Następnie przeczytał p. Ledwochowski rezolucję, którą zebrani gromkimi oklaskami przyjęli jednogłośnie.

Rezolucja brzmi:

My zebrani na wiecu manifestacyjnym w dniu 10 maja rb. na rynku w Wąbrzeźnie zakładamy protest w imieniu całego obywatelstwa miasta Wąbrzeźna w obliczu Boga, Narodu i całego świata przeciwko zamiarom Niemiec do oderwania Pomorza i Śląska od Polski i do pozbawienia nas przez to naszej wolności narodowej.

Składamy niniejszym ślub uroczysty, że pod żadnym warunkiem nie dopuścimy do nowego rozbioru Polski i że bronie będziemy do ostatniej kropli krwi ziemi naszych ojców.

„Tak nam dopomóż Bóg.”

Po odśpiewaniu roty „nie damy ziemi skąd nasz ród” rozeszły się tłumy w nastroju patrijotycznym.

Ubolewamy bardzo, że trzeci mówca, pan mecenas Ostrowski wcale nie przybył i nie wygłosił programowego referatu, mimo wyraźnego przyrzeczenia.

Z tej bowiem przyczyny różne krążą po mieście pogłoski, których z zrozumiiałych powodów nie podajemy. Przypuszczalnie pan mecenas zaniemógł i dlatego nie brał czynnego udziału, w manifestacji narodowej.

z d. Compert, ponownie zameżnej Hüsing, oraz spadkobierców poległego 28. IX. 1914 na wojnie Henryka Abel;

3) Grabowo, pow. wągrowiecki, tom I, karta 19, obszar 11, 09, 28 ha, własności Franciszka Schramm;

4) Konojady, pow. brodnicki, tom II, karta 17 obszar 10, 38, 68 ha, własności Augusta Bleich;

5) Królewskie Linowo, pow. grudziądzki, tom I, karta 17, obszar 59, 40, 10 ha, własności Ottona Nickel;

6) Nowe Waldowo, pow. sepoliński, karta 32, obszar 25, 03, 30 ha, własności wdowy Amandy Spittgerber;

7) Lipiniec, pow. chodzieski, tom II, karta 29, obszar 0, 35, 70 ha, własności Augustyna Otto;

8) Ostrowite, pow. wąbrzeski, księga wieczy-

sta Golub Zamek, tom VI, karta 74, obszar 13. 07, 39 ha, własności Idy Archut.

Przewodniczący:

(-) B. Winiarski.

UCHWAŁA

Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 27 marca 1925 r. w przedmiocie likwidacji.

Na podstawie art. 2-b i art. 11 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych w wykonaniu Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ust. nr. 70, poz. 467), § 10 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 14 maja 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. nr. 51, poz. 3210) postanawia Komitet Likwidacyjny zastosować likwidację przez zatrzymanie na rzecz Państwa do:

1) zabud. nieruchomości ze składem kolonial i restauracją w Skarszewach, ul. Dworcowa, zap. w ks. wiecz. Skarszewy, tom XXXI, karta 687, obszar 0. 05, 23 ha, własności Liny, Schröder, owdowiałej Dominke, urodzonej Dru-schke;

2) zabud. nieruchomości w Lesznie, zap. w ks. wiecz. Leszno, karta 100, obszar 0, 62, 56 ha, własności spadkobierców po zmarłej Bianka Kuntze z d. Finke;

3) niezabudowanej nieruchomości w Lesznie, zap. w ks. wiecz. Leszno, karta 635, obszar 0, 04, 68 ha, własności Pawła Menzel'a;

4) nieruchomości w Zaniemyślu, pow. Środa zap. w ks. wiedz. Zaniemyśl:

a) tom I, karta 15, obszar 0, 23, 90 ha,

b) tom II, karta 70, obszar 0, 17, 90 ha,

własności spadkobierców po Aronie Wolfie;

5) zabud. nieruchomości z cegielnią oraz rolą w Gniewie, zap. w ks. wiecz. Gniew tom IX, karta 388, obszar 45, 69, 89 ha, własności Aleksandra Tramm'a,

6) nieruchomości w Działdowie, zap. w ks. wiecz. Działdowo, tom XVII, karta 498, obszar 0, 03, 28 ha, własności Otto Augustin'a;

7) zabudowanej nieruchomości z urządzeniem fotograficznym w Działdowie, zap. w ks. wiecz. Działdowo, tom V, karta 141, obszar 0, 02, 03 ha, własności spadkobierców po zmarłej Annie Kirchenwitz;

8) zabud. nieruchomości z domem mieszk. i 2 spichrzami jawnej spółki handlowej Maks Schachtschneider & Co w Janówcu, pow. Znin zap. w ks. wiecz. Janówiec, tom I, karta 36, obszar 0, 15, 79 ha, własności w dniu 10. I. 1920 r. Christiana Kempera i Hermanna Klasing'a

9) zabud. nieruchomości w Margoninie, ul. Długa 21, pow. Chodzież, zap. w ks. wiecz. Margonin, tom I, karta 21, obszar 0, 33, 13 ha, własności Florjana Kierzka;

10) zabud. nieruchomości w Chodzieży, zap. w ks. wiecz. Chodzież, tom IIIa, karta 112, własności Ernsta Arndt'a.

Przewodniczący:

(-) B. Winiarski.

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.

L. dz. 1368 W. P. I.

Uchwała

Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 1925 r. w przedmiocie likwidacji.

1) Na podstawie art. 2-b i art. 11 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych, w wykonaniu Traktatu Pokoju podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ust. nr. 70, poz. 467), § 10 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 14 maja 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. nr. 51, poz. 321), postanawia Komitet Likwidacyjny, zastosować likwidację przez zatrzymanie na rzecz Państwa do:

Odezwa.

Za kilka dni (17. V. 1925r.) w hali fabryki kapeluszy w Wąbrzeźnie nastąpi otwarcie Pierwszej Wystawy Prac Uczniów Rzemieślniczych na Pomorzu z miast Wąbrzeźna, Golubia i Kowalewa.

Młodzież rzemieślnicza baćnie a zarazem trwożliwie śledzi zainteresowanie się miejscowego społeczeństwa tą wystawą.

Przyszli rzemieślnicy polscy próbują lotu o własnych siłach w odrodzonej Polsce! Czy porowy te mają się spotkać z obojętnością społeczeństwa! Nie, po stokroć nie!!! Okażmy im jak najdalej idące zrozumienie tych dążeń i pomoc.

Dajmy wyraz łączności z nimi przez udekorowanie swych domów i wystaw sklepowych, przez ofiarną pomoc materjalną lub swą chętną pracę.

Uwydatnienie w ten sposób współdziałania i zainteresowanie się tą sprawą będzie tem moralnem oparciem się, pobudką i zachętą dla młodzieży rzemieślniczej, by i nadal w pracy swej nie ustawało.

Poparcie więc tych usiłowań jest obowiązkiem i leży w interesie miejscowego społeczeństwa.

Starosta Magistrat Komitet Wystawy

Odezwa.

Jak wiadomo w dniu 17 b. m. odbędzie się w naszym mieście otwarcie I. Wystawy prac uczniów rzemieślniczych, także Okręgowy Zjazd Kupców na Pomorzu i poświęcenie sztandarów I. Drużyny Wąbrzeskiej im. Tadeusza Kościuszki, oraz Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej. Chcąc godnie przyjąć Szan. Gości jak również

dać wyraz wesela z okazji powyższej, jest wskazanem domy upiększyć zielenią i sztandarami. Dlatego zwracamy się z uprzejmą prośbą do P. T. mieszkańców miasta, by zechcieli z swej strony okazać radość w tym względzie i domy odpowiednio przystroić.

Leon Schwarz burmistrz.

1) niezabud. nieruchomości w Poznaniu przy ul. Mazowieckiej, zap. w ks. wiecz. Poznań — Solacz, tom II, karta 35, własności Marji Hofmeier, z domu Hofmeier;

2) zabud. nieruchomości w Glinnie, pow. Nowy Tomyśl, zap. w ks. wiecz. Glinno, tom X, k. 370, obszaru 0, 04, 04 ha, własności Maksa Hugka;

3) nieruchomości w Bojanowie, pow. Rawicz, a mianowicie:

a) do ogrodu, zap. w ks. wiecz. Bojanowo, karta 108, obsz. 0, 12, 30 ha;

b) do zabudowania z ogrodem, zap. w ks. wiecz. Bojanowo, karta 116, obszaru 0, 04, 60 ha, własności Reinhardta Seiler — Pluemicke;

4) zabud. nieruchomości z fabryką wód mineralnych w Skarszewach, pow. Kościerzyna, zap. w ks. wiecz. Skarszewy, tom XXXIII, k. 561, obszaru 0, 13, 90 ha, oraz karta 436, własności Jana Schiefelbeina;

5) współwłasności w idealnej połowie zabud. nieruchomości z domem mieszkalnym w Wieleńcu, pow. Czarnków, zap. w ks. wiecz. Wieleń tom XVII, karta 606, obszaru 0, 21, 39 ha, własności Kurta Brosinsky'ego;

6) zabud. nieruchomości w Gniewie, zap. w ks. wiecz. Gniew, tom XIX, karta 593, obszaru 0, 15, 34 ha, własności Hugona Blum'a;

7) nieruchomości w Czarnkowie i to:

a) zabud. nieruch. z domem mieszk., zap. w ks. wiecz. Czarnków, tom IV, karta 165;

b) zabud. nieruch. ze składem rzeźnickim, zap. w ks. wiecz. Czarnków, tom IV, karta 164, własności Wilhelma Pufahl'a;

8) niezabud. nieruchomości w Chodzieży, zap. w ks. wiecz. Chodzież, tom XXVI, karta 972, obszaru 0, 17, 53 ha, własności Johannes Dueball'a;

9) zabudowanej nieruchomości w Miejskiej Górcie, pow. Rawicz, zap. w ks. wiecz. Miejska Górką — pole karta 707, obszaru 0, 28, 00 ha, własności Fryderyka Goltz'a;

10) zabudowanej nieruchomości w Dąbezu, pow. Leszno, zap. w ks. wiecz. Dąbce, karta 124, obszaru 0, 12, 00 ha, własności spadkobierców po zmarłym Georgu Deterze.

Przewodniczący:

w z.

(—) Dr. Kaczmarczyk.

Przejmuje się na własność Państwa i przekazuje Skarbowi Państwa w posiadanie:

osadę rentową Starogard, powiat Chelmino, zapisaną w księdze gruntowej dla gminy Starogard, tom VI, karta 101, obszaru 14, 97, 10 ha, własność Hermann'a Staats'a — wraz z budynkami, przynależnościami (par. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 1921 r.), żywym i martwym inwentarzem; z wszelkimi zapasami, oraz z temi częściami zapisanych na nieruchomości hipotek, które wskutek spłat amortyzacyjnych przez właściciela stały się długami gruntowymi właściciela, — z wyłączeniem ruchomego urządzenia domowego.

Wysokość odszkodowania za wspomnianą osadę ustala się na zł. 25.500, — słownie: zł. dwadzieścia pięć tysięcy pięćset.

Ratyfikacja Konkordatu.

Z Rzymu donoszą:

Dnia 8 maja, to jest w dzień św. Stanisława, Ojciec Święty Pius XI. ratyfikował Konkordat zawarty między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

Hindenburg w Berlinie.

Demonstracje monarchistów — Deutschland über alles — starcie z komunistami.

Berlin. Ścisłe według przepisanej programu, przybył w poniedziałek Prezydent Rzeszy

Niemieckiej Hindenburg o 5-tej po południu do Berlina, gdzie na dworcu przy Heerstrasse powitał go kanclerz Luther z Ministrami. Powitalny wierszyk, wygłosiła 10-cio letnia córka Luthera. Z dworca wśród okrzyków tłumu i organizacyj prawicowych, które obsadziły szpalerem całą drogę aż do pałacu Prezydenta, przyjechał Hindenburg w otwartym automobiliu w towarzystwie Luthera.

Na ulicach oprócz szpalerów Związków nacjonalistycznych, znajdowało się także dużo policji, w której było 10 tysięcy policjantów umundurowanych i kilkaset urzędników policji politycznej, ściągniętych z całych Niemiec. Droga aż do pałacu wynosi 10 kilometrów, a co 10 metrów stał policjant. Przejazd do pałacu odbył się bez wypadku. Tłumy przez pół godziny jeszcze przebywały na ulicach w pobliżu pałacu, wznosząc okrzyki na cześć Hindenburga i śpiewając „Deutschland über alles“. Odezwały się także okrzyki na cześć cesarza, na co jednak policja starała się reagować.

Po przyjeździe Hindenburga do pałacu zgłosili się do niego na audjencje, oprócz kanclerza Luthera z Ministrami, także gen. Seeckt z kilku generałami.

Wieczorem w niektórych dzielnicach miasta przyszło do starć między powracającymi z uroczystości związkami nacjonalistów, a udającymi się na publiczne wiece oddziałami komunistycznymi Bar.

Dzienniki berlińskie o przyjeździe Hindenburga.

Berlin. Z okazji przyjazdu Hindenburga do Berlina poniedziałkowe pisma popołudniowe zamieściły szereg artykułów powitalnych. Większość pism prawicowych wyraża nadzieję, że wybór nowego Prezydenta przyniesie okres wewnętrznego spojenia i osłabienia sporów politycznych, dzielących obecnie naród niemiecki.

„Vorwärts“ przypomniałszy, że podczas ostatnich wyborów większość ludności Berlina głosowała na Marxa, pisze:

Znaczna większość ludności berlińskiej nie bierze udziału w dzisiejszej manifestacji. Jej liczba jest już demonstracją. W szeregach jej znajdują się masy pracujących, zdecydowanych bronić republiki i konstytucji.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno dnia 13-go maja 1925 r.

Kalendarzyk środa 13 maja Jana mileżącego Serwacego
czwartek 14 maja Bonifacego m.
piątek 15 maja Jana de la Salle Zelfi Strzeżysław.

— W sprawie orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej. W poszczególnych powiatach wśród robotników rolnych są rozsiewane niegodne z prawdą pogłoski co do warunków, jakie zostały ustalone przez Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza została powołana przez Rząd po wyczerpaniu wszystkich możliwych środków w kierunku doprowadzenia stron do zawarcia polubownej umowy zbiorowej w rolnictwie narok 1925/26. Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza wobec ogromnych różnic w stanowisku i żądaniach stron, starała się w poważnej mierze orzeczenie swoje oprzeć na warunkach dobrowolnej umowy zbiorowej z roku ubiegłego, odrzucając prawie wszystkie żądania co do zmiany istniejących warunków zarówno zgłoszone ze strony organizacji ziemiańskich jak i robotniczych.

W szczególności zaś jeżeli chodzi o teren Województw: Białostockiego, Łódzkiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Warszawskiego — wszystkie postanowienia dotyczące robotników, ordynariuszy, rzemieślników, komorników, robotników sezonowych, z bardzo nielicznymi i zu-

pełnie drugorzędnymi zmianami, pozostały nie naruszone i pozostają w tej formie, w jakiej były ustalone w umowie zbiorowej, zawartej dnia 22 maja 1924 r. pomiędzy organizacjami robotniczymi, a organizacjami Związku Ziemian (patrz Monitor Polski nr. 124 z dnia 3. IV. 1924 r.)

Co się tyczy ordynariuszy, to ani naturalja, ani pensja ich, ani też utrzymanie 2-ch krów, lub odszkodowanie w razie nie trzymania 2-ch krów, nie uległo żadnej zmianie. Jedynie w wypadku jeżeli ordynariusz zechce sam, lub też zgodzi się na propozycję pracodawcy, może mu być wypłacona zamiast jednego lub dwóch centnarów ordynarji w zbożu równowartość w gotówce, według ceny giełdowej żyta w miesiącu wypłaty. Jeżeli ordynariusz nie zgodzi się lub nie zechce takiej zmiany, pracodawca jest obowiązany wydać pełną ordynarję w naturaljach bez jakiegokolwiek bądź zmiany w stosunku do stanu, jaki wynikł z umowy w r. 1924/25.

We wszystkich powiatach natomiast Komisja Nadzwyczajna powiększyła ilość gruntu pod ziemiaki, ustalając na ziemiach drenowanych lub niewymagających drenowania 250 prętów, na ziemiach lekkich, lub wymagających drenowania 300 prętów. Jedyną zmianą, która została dokonana przez Komisję Nadzwyczajną jest ustalenie wynagrodzenia pieniężnego robotników dniówkowych w złotych, zamiast dotychczasowego obliczenia w ramach żyta, przyczem wszystkie naturalja jakie były wydawane robotnikom dniówkowym w roku zeszłym **pozostały bez zmiany**. Stali robotnicy dniówkowi, otrzymali w czerwcu 1924 r. tj. w pierwszym miesiącu po zawarciu umowy zbiorowej pomiędzy Zw. Rob. Rolnych i Związkiem Ziemian następujące wynagrodzenie (patrz tabele płac st. robotników dniówkowych Monitor nr. 124 z dnia 31 maja 1924 r.)

Grupa powiatów Wynagrodzenie gotówkowe w groszach za dzień pracy.

	I kat.	II kat.	III kat.
1	37	62	87
2	32	50	64
3	30	50	56
4	30	45	59
5	27	41	54
6	25	37	50
7	—	30	50
8	22	33	45
9	20	38	56
10	20	33	33
11	20	30	40
12	17	26	32
13	16	25	33
14	15	32	50
15	12	20	30
16	9	12	19
17	7	13	19

Według orzeczenia Komisji Nadzwyczajnej zamiast 17 grup powiatów zostały ustalone tylko 4 grupy powiatów, przyczem wynagrodzenie w kwietniu r. 1925 (miesiąc letni) będzie dla poszczególnych kategorii następujące:

Grupa powiatów	Wynagrodzenie latem.		
	I	II	III
I	75	1.10	1.60
II	60	90	1.20
III	45	75	90
IV	30	55	75

zaś w miesiącach zimowych:

Grupa powiatów	Wynagrodzenie zimą		
	I	II	III
I	45	70	1.00
II	40	60	80
III	25	45	60
IV	20	35	45

przyczem dawna 1-sza grupa odpowiada obecnie pierwszej grupie powiatu, obecna 2-ga grupa obejmuje dawne 2-gą, 4-tą, częściowo 5-tą, częściowo 6-tą, częściowo 8-mą, 3-cią obecna grupa obejmuje: dawną 3-cią, 6-tą, 7-mą, 8-mą, 9-tą, 10-tą, 11-tą, 12-tą, 14-tą, obecna 4 grupa obejmuje dawniejsze 13-tą, 15-tą, 16-tą i 17-tą.

Z powyższego zestawienia widać, że w okresie letnim w stosunku do zarobków roku zeszłego robotnicy dniówkowi otrzymali we wszystkich powiatach powyżej 100 proc. podwyżki, a nawet w miesiącach zimowych roku 1925 w porównaniu z miesiącem lipcem roku zeszłego (najdłuższy co do czasu pracy i najuciążliwszy co do wysiłku pracy miesiąc) będą otrzymywali od 10-ciu do 100 proc. z górą więcej, przeciętnie zaś w stosunku do zarobku w 1924 r. robotnicy dniówkowi otrzymali wyższkę około 75 proc.

W stosunku do ostatniej wypłaty z miesiąca marca istotnie zachodzi w niektórych powiatach zjawisko, że wypłaty w miesiącu kwietniu mogą się okazać mniejsze, jednak trzeba zwrócić uwagę, że wypłata w marcu była obliczona po najwyższej cenie żyta (33 złote). Gdyby pozostawić dalsze obliczanie zarobków w życie, to w miarę spadku cen żyta zarobki robotników dniówkowych w miesiącach letnich byłyby coraz niższe. Dlatego też nadzwyczajna Komisja Rozjemcza zdecydowała się ustalić płacę w gotówce, przyczem szczególnie znaczną podwy-

zkę otrzymali robotnicy dniówkowi w Województwie Białostockim, najmniejsze zaś podwyżki są na terenie niektórych powiatów Województwa Warszawskiego, częściowo Łódzkiego, Kieleckiego i Lubelskiego.

W Województwie Krakowskim w stosunku do orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z 1924 r. (Monitor Polski nr. 196 z dn. 29. VIII. poz. 254) Komisja pozostawiła orzeczenie bez żadnych większych zmian, pozostawiając tylko przeliczenie wynagrodzenia ordynariusza w gotówce na złote i ustalając wynagrodzenie powyższe we wysokości 120, 110, 100 i 80 złotych w zależności od kategorii powiatu, przyczem zwraca się uwagę, że powyższe przerechowanie zostało w sposób nieoficjalny między stronami uzgodnione.

W Województwie Poznańskim i Pomorskim pozostały normy wynagrodzenia dla ordynariuszy, rzemieślników i chałupników niezmiennie w stosunku dotychczas obowiązującej umowy zbiorowej, wprowadzona została jedynie zmiana analogiczna do tej, jaka istnieje w orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej w stosunku do b. Królestwa Kongresowego o możliwości przeliczenia 2 centnarów ordynarii na gotówkę w razie dobrowolnej zgody ordynariuszy na taką zmianę. Rozumie się również, że w razie odmowy ze strony ordynariusza, pracodawca winien wydać całkowitą ordynarię w naturaljach.

Na terenie Województw Poznańskiego i Pomorskiego dokonane zostały zmiany w stosunku do powyższych kategorii robotników tylko w drugorzędnych i mało ważnych postanowieniach umowy, zmiany te nie krzywdzą robotników.

Zmiana istotna została dokonana w wynagrodzeniu tak zwanych zaciężników. Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza powodowała się tymi samymi względami, jakie spowodowały konieczność przerechowania na złote wynagrodzenia gotówkowego określonego w naturaljach robotników dniówkowych b. Kongresówki, przyczem deputat zaciężników pozostał w Województwach Pomorskim i Poznańskim nie naruszony.

Wynagrodzenie pieniężne zaciężnika w Woj. Pomorskim i Poznańskim w miesiącu lipcu na mocy umowy dobrowolnej wynosiło.

Kategoria	Poznańskie		Pomorskie	
	lipiec orzeczenie	lipiec orzeczenie	lipiec orzeczenie	lipiec orzeczenie
	24. r. lato zima	24. r. lato zima	24. r. lato zima	24. r. lato zima
I-b				
dziewczęta	23 gr. 60 40	18 40 30		
i chłopcy				
od 16-18 lat				
II				
dziewczęta	38 gr. 100 70	28 70 50		
i chłopcy				
od 16-18 lat				
II-b				
dziewczęta	45 gr. 120 80	35 85 55		
powyżej				
18 lat				
III				
chłopcy	68 gr. 140 100	45 110 70		
od 18-21				
IV				
chłopcy	90 200 150	78 170 110		
ponad 20 lat				

Z powyższego zestawienia najwyraźniej uwidacznia się, że nawet norma miesięcy zimowych, ustalona przez Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą, jest prawie o 100 proc. wyższa od normy wynagrodzenia, jakie było otrzymywane przez zaciężników w lipcu 1924 r.

W stosunku do robotników sezonowych Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza ustaliła jednakowy deputat w Województwach Pomorskim i Poznańskim, zaś normy wynagrodzenia gotówkowego ustaliła na podstawie najwyższej stawki jaką otrzymują robotnicy sezonowi w b. Królestwie Kongresowym w najbogatszych powiatach Województw: Warszawskiego, Łódzkiego i Kieleckiego a mianowicie: dla I-szej kategorii 1 złoty, dla II-1, 30 dla III-1, 60 pozatem dochodzi deputat.

S T A R O S T A.

Niedzielne zebranie Tow. Ludowego zagał o godz. 4 tej pp. prezesa p. red. Szczuka pochwaleniem Pana Boga i przywitał ks. Zakrysia, który przybył na zebranie i oświadczył, że przystępuje do tow. jako członek, oraz p. profesora Wawro, który również przystąpił do tow. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania p. red. Szczuka oddał głos prof. Wawrze który wygłosił piękny a bardzo treściwy wykład o dobrych i złych ksiązkach, oraz gazetach. Mowa była nacechowana przejęciem się naszą sprawą, wiarą i obyczajnością i wywarła na zebranych wielkie wrażenie. P. redaktor podziękował prelegentowi w gorących słowach za piękny, gorącą miłością wiary i ojczyzny nacechowany wykład i przywitał p. burmistrza który przybył także na zebranie tow., by przystąpić jako czynny członek. W dyskusji zabie-

rali głos pp. Rujner, Cander, red. Szczuka, burmistrz, wł. ks. proboszcz Zakryś i inni członkowie.

Uchwalono w pierwszą niedzielę lipca urządzić zabawę w lesie w Czystochlebin.

Nadmienić wypada, że zebranie to było naprawdę nagrodą dla zarządu tow. i członków tych którzy w liczbie niepełnej 30-tu powołali do życia w dniu 16. IX. 23 r. na nowo Tow. Ludowe i doprowadzili go do pokaźnej liczby blisko 200 członków, urządzili Kasę pogrzebową, która rodzinom po zmarłych członkach wypłaca odpowiednie zasiłki i dali dowód, że tow. to jest prawdziwie katolickim i ludowym, niecierpiącym kastowości i klasowości.

Spodziewać się należy, że obywatele Wąbrzeźna i okolicy pójdą śladem wł. ks. proboszcza Zakrysia, pp. burmistrza Schwarza i profesora Wawro i przystąpią jak jeden mąż do Towarzystwa bo nie tylko robotnik, ale każdy obywatel jest częścią ludu polskiego.

Na zakończenie odśpiewano jedną zwrotkę pieśni Serdeczna Matko.

Uroczystość 3-go Maja w stolicy. Pan Prezydent Rzeczypospolitej udaje się na raut w Zamku Królewskim. Za nim przybył dwór.

Najazd bolszewicki

pamiętna historia, która w roku 1920 odgrywała się pod murami Wąbrzeźna, będzie wyświetlona w kinie p. Kaczyńskiego jutro w czwartek 14 bm.

— **Zamach bolszewicki na Polskę w roku 1920** będzie wyświetlany w czwartek, dnia 14 bm. o godz. 8 wieczorem w kinie p. Jana Kaczyńskiego (hotel „Dwór Wąbrzeski.”)

Ponieważ nadarza się okazja widzenia tak rzadkiego widowiska, przeto poleca się go Szanownej Publiczności, jaknajgoręcej.

Pan Kaczyński był łaskaw oświadczyć czysty zysk tego wieczoru na fundusz Bractwa Strzeleckiego, dlatego uprasza się Szanowną Publiczność, by zecheiała poprzeć tak szlachetny cel.

Wstęp nie będzie podwyższony.

Bractwo Strzeleckie — Wąbrzeźno.

— **Na wystawę prac uczni rzemieślniczych** ofiarował cech piekarski 50 zł.

Tow. Samodzielnych Rzemieślników w Kowalewie złożyło 50 zł. na rzecz wystawy.

— **Znalezienie noworodka.** Dnia 8 b. m. około godz. 4-tej pp. chłopcy łowiący ryby znaleźli w tutejszym jeziorze w pobliżu cmentarza katolickiego, noworodka pleci żeńskiej owiniętego w brudne szmaty i obwiązanego sznurkiem. Noworodek został przez policję odstawiony do kostnicy przy tutejszym szpitalu celem przeprowadzenia sekcji.

Jak potocznie się dowiadujemy energiczne poszukiwania tut. policji nie zostały bez rezultatu, gdyż już następnego dnia przytrzymano pewną dziewczynę, na którą pada silne podejrzenie, iż ona jest zbrodniarką swego dziecka. Bliższe szczegóły podamy później.

— **Baczność!** Zwracamy się do obywateli miasta Wąbrzeźna z gorącą prośbą. W czasie trwania I Wystawy prac uczniów rzemieślniczych na Pomorzu przybędą do naszego grodu liczne rzesze zwiedzających. Prosimy więc, ażeby przyjęto ich z gościnnością staropolską i ażeby obywatelstwo nasze stanęło na wysokości zadania. Szczególnie prosimy, ażeby nie było ze strony gości skarg na wyzysk lub nieprzychylność ze strony obywatelstwa. Niechaj goście nasi opuszczają nasze miasto z miłym wspomnieniem.

— **Baczność!** Niniejszem przypominamy jeszcze raz, że ze wszystkimi sprawami dekoracyjnymi należy zwracać się do pana inż. Swobodzińskiego, do pana inż. Fintowskiego i do pana prof. Ziolkowskiego, zaś ze sprawami kwaterunkowymi do pana Baranowskiego, ul. Kolejowa 85. Komitet Wystawy.

— **Baczność.** Bilety upoważniające uczniów-wystawców i ich majstrów do wolnego wstępu na wystawę prac uczniów rzemieślniczych można odebrać codziennie od godz. 5-7 p. w biurze Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Polskiej w II domu Powiatowym pokój nr. V dawniejsze biuro daniny.) Na miasto Golub upoważnionym jest do wydania biletów bezpłatnych p. Jordan, na miasto Kowalewo p. Kurzyński.

— **Pierwsza Pomorska Wystawa Rolnictwa i Przemysłu.** Do współpracy w komisji szkolnej podkomitetu kultury i sztuki zaproszono p. inspektora Sowińskiego dla objęcia działu szkół powszechnych.

— **Kronika sportowa.** O. P. N. „Patrija” I. — K. S. „Pomorzanka” I. 2:12 (1:4) rogów 7:4. Niedzielne zawody nie przyniosły nam nie nadzwyczajnego. Młoda „Patria” (oddział piłki nożnej miejscowego Stow. Młodz. Katol.) nie mogła się przeciwstawić tak grającej i dobrej technicznie „Pomorzance”. Dwu cyfrowe zwycięstwo „Pomorzanka” osiągnęła bez wielkiego wysiłku. Bramki dla „Pomorzanki” strzelili: cztery Gorzejewski, cztery Piszcz T., dwie Piszcz M., jedną Niemczewski i jedną Wiecki. Dla „Patriji” jedną Wojnowski i jedną z karnego Cyrklaf. Sędziował p. Piszcz Edward. Pracę sędziego utrudniali gracze „Patriji”, zdradzając swem zachowaniem brak znajomości prawideł gry i doświadczenia.

Przedmecz „Pomorzanka” II. — „Pomorzanka I. junjorków 2:0. Nieznaczna przewaga juniorków. To dobry fundament pod przyszłość „Pomorzanki”.

— **Kowalewo.** (Potrzebny pantoflarz i bednarz.) Miasto nasze z bardzo ożywioną zamożną okolicą potrzebuje pantoflarza i bednarza, dla których byt jest zapewniony.

— **Chelmża.** (Napad rabunkowy.) W celu rabunkowym napadnięto w ubiegły czwartek na szosie pomiędzy Chelmżą a Grzywną mleczarka z majątności ks. Olszewskiego. Jako napastników wykryto przy energicznym dochodzeniu policji państwowej Stalmierskiego Stanisława, Alfonsa i Walentego Wilczyńskich z Grzywny. Sprawców zatrzymano w śledztwie.

— **Jabłonowo** (Wypadek samochodowy.) Poseł Krzywiński na drodze Jabłonowo-Grudziądz, uległ wypadkowi automobilowemu. Wóz został rozbity, poseł Krzywiński odniósł poważne obrażenia, towarzyszący posłowi wyszli bez szwanku.

— **Starogard.** (W sprawie katastrofy kolejowej) Przyaresztowani jako podejrzani o dokonanie zamachu pochodzą z majątku Kokoszki. Maszynista Łuczak pochodzi również z majątku wspomnianego. Jak wykazało dotychczasowe śledztwo, przeprowadzone na miejscu przez podinspektora Cyrankiewicza oraz komisarza Gajdy znaleziono na torze okrągłaki, które pochodzą przypuszczalnie również z majątku Kokoszki. Opodal miejsca katastrofy, w pobliżu dołu, w którym znajdował się lewar, znaleziono onegdaj klucze, którymi sprawcy rozsrubowali tor. Śledztwo postąpiło już tak dalece, że zbrodniarze niebawem dostaną się w ręce sprawiedliwości.

Ostatnie wiadomości.

Czyżby w ślady Mac Donalda?

Twierdzenie Chamberlaina, że wyzwolenie ziemi pomorskiej i śląskiej z jarzma okupantów pruskich jest pokrzywdzeniem Niemiec.

Warszawa. W prasie amerykańskiej zjawia się sensacyjna wiadomość o memorandum Chamberlaina, złożonem gabinetowi angielskiemu dnia 20 lutego. Omawiając w tem memorandum ogólną sytuację polityczną i podnosząc potrzebę nowego porozumienia pomiędzy Londynem, Paryżem, a Brukselą, jednocześnie zaznaczył p. Chamberlain, iż oswoobodzenie Pomorza i części Śląska jest pokrzywdzeniem Niemiec. Podobnie, jak się to w ostatnim czasie czyni ze strony niemieckiej podnosi p. Chamberlain sprawę korytarza pomorskiego. Wprawdzie p. Chamberlain nie wyciąga wniosków co do zmian natychmiastowych, ale uznaje je za potrzebne w czasie późniejszym.

Na wystawę z swoimi pracami zgłosili się

- Miasto Wąbrzeźno.**
- 63. Edward Gwizdalski ur. 8. 10. 1905 czel. stolarski u p. Candra wyzwolony 1. IV. 1924
 - 64. Jan Kwiatkowski ur. 6. III. 1906 ucz. stolarski u p. Candra czas trwania nauki 2 lata
 - 65. Stefan Błaszak ur. 13. IV. 1902, pom. siodlarski u p. Kopezyńskiego wyzwolony 1 rok 6 miesięcy
 - 66. Józef Kondraczyk ur. 21. II. 1906 ucz. szewski u p. St. Testawskiego, czas trwania nauki 2 lata
 - 67. Kurj Tempin ur. 14. IX. 1907 ucz. szewski pracuje u p. St. Testawskiego, czas trwania nauki 1 i pół roku
 - 68. Jan Różyk ur. 15. IX. 1907 r. ucz. szewski pracuje u p. St. Testawskiego, czas trwania nauki 1 rok
 - 69. Stefan Testawski ur. 18. V. 1903 r. pomocnik szewski pracuje u p. St. Testawskiego
 - 70. Bern. Jabłoński ur. 18. V. 1907 r. ucz. ślusarski, pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 8 lata
 - 71. Aleks. Janowski ur. 28. III. 1907 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 2 lata 7 mies.
 - 72. Czesław Fenki ur. 7. VII. 1906 r. ucz. ślusarski, pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 3 lata.
 - 73. Edmund Maćkiewicz ur. 20. IX. 1907 r. ucz. ślusarski, pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 3 lata.
 - 74. Józef Majder ur. 24. II. 1905 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 2 lata 3 mies.
 - 75. Adam Porębski ur. 24. XII. 1906 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 2 lata i 3 mies.
 - 76. Aleks. Eurowicz ur. 18. I. 1907 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 1 rok i 9 mies.
 - 77. Edward Gawroński ucz. ślusarski pracuje u p. Sowińskiego
 - 78. Władysław Lipiński ur. 26. I. 1904 r. czel. stolarski, pracuje u p. Kowalewskiego, wyzwolony 1 rok.
 - 79. Jan Wesolowski ur. 23. I. 1904 r. czel. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 2 i pół roku.
 - 80. Wiktor Różyński ur. 21. VII. 1907 r. ucz. kuśnierski, pracuje u p. Klimaszki, czas trwania nauki 1 rok i 5 mies.
 - 81. Józef Zdobych ur. 14. IV. 1906 r. ucz. stolarski pracuje u p. Kowalewskiego, czas trwania nauki pół roku.
 - 82. Teofil Jędrzejewski ur. 18. XII. 1905 r. ucz. stolarski pracuje u p. Sopolńskiego, czas trwania nauki od 15. VII. 1922 r.
 - 83. Feliks Reiman ur. 12. II. 1904 r. ucz. kupiecki pracuje u p. Chwałkowskiego, czas trwania nauki od 11. VII. 1923 r.
 - 84. Antoni Sass ur. 26. II. 1908 r. ucz. siodlarski pracuje u p. Kopezyńskiego.
 - 85. Antoni Kempinski ur. 20. XII. 1907 r., ucz. ślusarski pracuje u p. Gohritza, czas trwania nauki 1 rok 3 mies.
 - 86. Kazimierz Pilarski ur. 25. VII. 1905 r. pomocnik rzeźbiarski, pracuje u p. Kamińskiego.
 - 87. Alojzy Smidowski ur. 31. VIII. 1904 r., ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 2 lata 10 miesięcy.

- 88. Józef Nowosielski ur. 1937. 9. IX, ucz. ślusarski pracuje u p. Koleckiego, czas trwania nauki 1 rok.
- 89. Alfons Chojnicki ur. 8. III. 1906 r. ucz. siodlarski pracuje u p. Chojnickiego, czas trwania nauki od 14. VII. 1923 r.
- 90. Tadeusz Polkowski ur. 23. II. 1908 r. ucz. zecer-ski pracuje w „Głosie Wąbrzeskim“, czas trwania nauki 2 lata 9 mies.
- 91. Roman Kretkowski ur. 18. II. 1907 r. ucz. kołodziejki, pracuje u p. Kopezyńskiego, czas trwania nauki od 1. VII. 1923 r.
- 92. Konrad Mantowski ur. 5. VII. 1907 r. ucz. krawiecki pracuje u Böhme, czas trwania nauki od 16. VI. 1922 r.
- 93. Georg Sinell ur. 18. X. 1906 r. ucz. krawiecki pracuje u p. Böhme, czas trwania nauki od 13. IV. 1922 r.
- 94. Alojzy Jankowski ucj kowalski, pracuje u p. Kowalskiego, czas trwania nauki 2 i pół roku.
- 95. Aleksander Kwakiroch ur. 14. I. 1905 r. pomocnik rzeźbiarski pracuje u p. Dor.
- 96. Klemens Guchocki czeladnik krawiecki wyzwolony 15. I. 1924 r.
- 97. Kazimierz Prusiecki ucz. krawiecki, czas trwania nauki od 1. X. 1924 r.
- 98. Franciszek Lenskowski ur. 27. VIII. 1906 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Sowińskiego, czas trwania nauki 3 lata.
- 99. Stefan Znikowski ur. 5. VII. 1907 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Gohritza, czas trwania nauki 2 lata.
- 100. Leon Piskorski ur. 15. II. 1906 r. ucz. ślusarski, pracuje u p. Gohritza, czas trwania nauki 3 lata.
- 101. Bronisław Karczewski ur. 5. XI. 1907 r. ucz. ślusarski pracuje u p. Gohritza, czas trwania nauki 1 rok i 6 miesięcy.

— **Kowalewo.** (Przed Wystawą Rolniczo Przemysłową.) Odyło się tu w dniu 5. bm. zebranie sfer przemysłowych i kupieckich w sprawie Wystawy Pomorskiej w Grudziądzu. Referat wygłosił delegat Komitetu, p. Sobociński, który zapoznał zebranych z rozmiarami tej Wystawy omawiając jej kolosalne znaczenie dla Pomorza, a następnie zachęcał przemysłowców do jaknajliczniejszego obesłania Wystawy. Burmistrz miasta p. Kühler podziękował mówcy za referat i w życzliwych słowach akcentując znaczenie Wystawy zachęcał do wydatnego poparcia imprezy Wystawowej w Grudziądzu. Na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej ma być wniesiona kwestja finansowej pomocy dla Wystawy.

RUCH TOWARZYSTW

Wąbrzeźno. Baczność! Śpiewacy Tow. Śpiewu „Lutnia“. Lekcja śpiewu, odbędzie się dzisiaj w środę o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Klimka. Wszyscy śpiewacy niechaj się dzisiaj punktualnie stawiają. Zarząd.

Notowanie Giełdy Zbożowej w Poznaniu.

1. Żyto	81.15 — 82.5
2. Pszenica	35.50 — 37.50
3. Ospa żytnia	28.25 —
4. Owies	27.50 — 29.50
5. Jęczmień brow	29.40 — 31.40
6. Mąka żytnia 70	39.50 — 41.50
7. Mąka pszenna 65	53.50 — 56.50
8. Siano luzne	4.75 — 5.75
9. „ pras	7.20 — 8.20
10. Ziemiaki fabr.	— 4.30
11. Słoma żytnia luz.	2.00 — 2.20
12. „ pras	3.00 — 3.20
14. Jęczmień	—
15. Ospa pszenna	21.00 —

Usposobienie spokojne.

Giełda warszawska

w złotych i groszach.

WARSZAWA, 11. V. 25 r.

Dolary	5,17 zł:
Funty ang.	26,18 „
100 Frank. franc.	26,98 „
100 Frank. belg.	26,18 „
100 Frank. szwajc.	100,30 „
100 Lirów włosk.	21,31 „
100 Koron czesk.	15,40 „

— **Wszystkim P. P. pracodawcom i uczniom,** którzy jeszcze nie oddali swych okazów, przypominamy w ostatniej chwili, że należy je nadesłać jaknajprędzej do gmachu wystawy. (Fabryka Kapieluszy, ul. Dąbrowskiego).
Komitet Wystawy.

Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ w Wąbrzeźnie. — Redaktor odpowiedzialny B. Szczuka w Wąbrzeźnie.

Licytacja.

tegorocznego zbioru trawy z rowów i skarp przy szosach pow. odbędzie się w następujących terminach:

- 1) w piątek, dnia 15 maja br. o godz. 10-tej przed poł. w Starostwie sala posiedzeń pokój nr. 8 szosy: Płużnica — Orłowo, Płużnica — Wąbrzeźno, Trzcianek — Wielkiąd, Wąbrzeźno — Stanisławki, Wąbrzeźno — Radzyn, Wąbrzeźno — Ryńsk, Wąbrzeźno — Kowalewo, i Zieleń — Zieleń dworzec.
- 2) W sobotę dnia 16 maja br. o godz. 10-tej przed poł. przy skrzyżowaniu toru kolejowego i szosy w Myśliwcu szosy: Wąbrzeźno — Osieczek, Dąbowałaka — Książki Wąbrzeźno — Książki, Zaskocz i Książki — Brudzawki.
- 3) W wtorek dnia 19 maja br. o godz. 10-tej przed poł. w Niedźwiedziu przy szopie narzędzi szosowych szosy: Frydrychowo — Karczewo, II, Wąbrzeźno Niedźwiedź, Niedźwiedź — Dębowałaka, Niedźwiedź — Golub I, i Niedźwiedź — Tokary.
- 4) W środę dnia 20 maja br. o godz. 9-tej przed poł. w Kowalewie przy szopie narzędzi szosowych szosy: Orzechowo — Kowalewo, Węgorzyn — Orzechowo, Gronowo — Kowalewo, Wielkołaka — Rychnowo, Sierakowo — Mlewo, Kowalewo — Chelmonie, Ryńsk — Orzechowo i Ryńsk — Sierakowo.
- 5) w piątek dnia 22 maja br. o godz. 9-tej przed poł. w Golubiu przy szopie narzędzi szosowych szosy: Niedźwiedź — Golub, Frydrychowo — Karczewo, Kowalewo — Frydrychowo, Frydrychowo — Golub, i Golub — Wrocki.

Kaucja licytacyjna wynosi 5 zł.

Warunki dzierżawy będą przed rozpoczęciem licytacji przeczytane
Przewodniczący Wydziału Pow.

Licytacja drzewa.

w Wroniu.
We wtorek, dnia 19 maja b. r. o godzinie 10-tej przed południem odbędzie się w STANISŁAWKACH sprzedaż drzewa użytkowego i opałowego wszelkiego rodzaju
Hrabiowskie Nadleśnictwo Ostromecko.
Nadleśniczy.

Polecam!
ser szwajcarski, prawdziw. ft. 2,40
ser limburgski pełnotłusty ft. 2,00
ser tyłżycki prima pełnotłusty ft. 2 zł.
sery deserowe wszelkiego rodzaju także polecam świeże biklingi, wegorski wędzony i w galarecie losos wędzony.
Skład delikatesów
Fr. Szymański
telefon 5. Rynek.

Biurowo Porad Podatkowych

Jako długoletni pracownik podatkowy otworzyłem

biuro

przy ul. Hallera nr. 10
załatwiam wszelkie sprawy w zakresie podatkowości wchodzące jak podatek dochodowy, wnioski o udzielenie koncesyj wyszynkowych przez Min. Skarbu i wszelkie reklamacje przeciw podatkowe.

Mam nadzieję że Szan. obywatelstwo tutejsze i z okolicy obsłuży jaknajdokładniej i sumiennie.

Michał Rotter
Wąbrzeźno ul. Hallera 10
(w domu Vorschussvereinu).

Deklaracja!

W sprawie prywatnego oskarżenia właśc. apteki p. Mieczysława PUCIATY z Kowalewa następcą procesowy adwokat Nalazek z Torunia przesiłował hotelu p. Wł. Dzieciolowskiemu za Kowalewa z załączoną kwotą 12 zł. Dzieciolowski następującą deklaruje:
Pan Dzieciolowski przeprasza pana Puciata za słowa wypowiedziane przez niego 12 kwietnia 1924 r. na Walnym Zebraniu Banku Ludowego w Kowalewie i 14 maja 1924 na publicznym zebraniu tow. lokatorów w Kowalewie mianowicie odwołuje twierdzenie że pan Puciata sprzedaje wodę zamiast jodyny, że jest oszustem, i że Pomorski Związek Aptekarzy nie ściępi w gronie swem oszusty, tak samo Rada Miejska i Magistrat.
Toruń, dnia 5 maja 1925 r.
(-) **WŁ. DZIECIOŁOWSKI**

Licytacja przymusowa.

W piątek, dnia 15 maja br. sprzedaje w drodze przymusowego przetargu najwięcej dającym za zapłatę gotówką w Wąbrzeźnie na Rynku przy kościele ewangelickim
luzę bezkurkową kaliber 12.
Józefowicz, kom. sądowy.

Na zjazd Okręgowy

Związku Tow. Kupieckich na Pomorze który się odbędzie w Wąbrzeźnie w niedzielę dnia 17 maja 1925 r. na sali p. Kaczyńskiego podług niżej podanego programu pozwala sobie niżej podpisany Komitet Szan. Obywatelstwo uprzejmie zaprosić

- z następującym porządkiem dziennym:
1. Msza św. na intencję zjazdu o g. 9,
 2. Zebranie zjazdowe począwszy od g. 10, a) przywitanie gości w imieniu Kupiectwa tut. przez p. Deręgowskiego prezesa tow. komitetu Zjazdowego, b) Wybór Prezydium,
 3. Referat wygłoszony przez p. J. Deręgowskiego, treść: Kupiectwo a spółdzielnie Handlowe,
 4. Referaty dalsze wygłoszone przez panów członków Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorze,
 5. Uchwalenie rezolucji
 9. Wolny głosy i wnioski.

PRZERWA
podczas której zwiedzenie wystawy terminatorów rzemieślniczych z miast Wąbrzeźna, Kowalewa i Golubia i innych. Okazy wystawowe umieszczone w salach Pomorskiej Fabryki Kapieluszy (obok Kolei miejskiej)

7. Wspólny obiad.
8. Od godz. 4-tej po poł. dalszy ciąg obrad i przywitanie władz wojewódzkich powiatowych i miejskich oraz gości proszonych.
Komitet Zjazdu Okręgowego
Deręgowski prezes
Czarnecki prezes
Kornaszewski sekretarz
Głowacki sekretarz

Dzieweczyna

do wszelkich prac domowych, najchętniej ze wsi potrzebna od 1 czerwca br. Zgł. przyjmuje
Kamińska - Targowa 7 od 4-6 po poł.
Uczciwa
dzieweczyna
może się od 1. 6. 25 zgłosić
Steinertowa
Kolejowa 80.

Nie bierz

nigdy przy praniu mydła samego, gdyż zbyt drogo ci ono wypadnie. Dawaj zwykle

Henko

koszta ci się zmniejszą do jednej trzeciej.
Henko
Henkła soda do prania i blanszowania.